

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/190/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118368192
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:6118368192.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: SetCar sk, a.s., so sídlom Ulica priemyselná 10, 038 52 Sučany, IČO: 50 387 189, právne zastúpený: JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom U. X, XXX XX D., proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom I. P. X/A, XXX XX Y. - H. D., o zaplatenie 170,45 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 11C/1/2019-114 zo dňa 28.5.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 170,45 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 7.4.2018 do zaplatenia. Žalobcovi priznal 100 % nároku na náhradu trov konania voči žalovanému. Mal za to, že boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškania podľa § 274 CSP, nakoľko žalovaný sa nedostavil na pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil včas a vážnymi dôvodmi. Žalobca podal návrh súdu na rozhodnutie vo veci rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalovaný, nakoľko neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Poukázal na to, že v súdnom konaní nebol nečinný a dňa 27.5.2019 ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' právneho zástupcu na pojednávaní na deň 28.5.2019 z dôvodu neodkladných pracovných povinností a hospodárnosti konania, v ktorom ospravedlnení sa vyjadril, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a že súhlasí s prejednávaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Navyše, nebol zo strany súdu bezodkladne po podaní ospravedlnenia a pred vydaním rozsudku informovaný, ako posúdil jeho ospravedlnenie v zmysle § 183 ods. 4 CSP. Vzhľadom na to nebola splnená kumulatívna podmienka na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 písm. b) CSP. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že má za to, že boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v zmysle § 274 CSP. Napadnutý rozsudok považuje za zákonný a dostatočne odôvodnený, nakoľko súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne poukazuje na splnenie podmienok v § 274 CSP. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje sankciu za nedostavenie sa na pojednávanie a obdobný záver zaujal aj Krajský súd v Bratislave v bode 19. odôvodnenia uznesenia sp. zn. 3Co/39/2018 zo dňa 28.3.2019. Za ospravedlniteľné dôvody neprítomnosti možno považovať iba tie dôvody, pre ktoré by súd odpustil zmeškanie akejkoľvek inej procesnej lehoty, t.j. všetky prípady náhlych a neočakávaných prekážok v podobe zdravotných, či iných dôvodov, pre ktoré žalovaný zmeškal

predpísaný procesný úkon a bolo by preto nespravodlivé sankcionovať ho za porušenie povinností, ktoré sám nespôsobil. Je nevyhnutné, aby okrem včasného ospravedlnenia bola naplnená aj požiadavka vážnosti okolnosti, ktorými strana ospravedlňovala svoju neprítomnosť. V prípade predvolania strany konania alebo jej zástupcu na súdne pojednávanie, nie je objektívne znemožňujúcim dôvodom neúčasti navyšovanie trov konania, ako ani všeobecná pracovná zaneprázdnenosť. Zastáva stanovisko, že po splnení zákonných predpokladov je možné kontumačným rozsudkom podľa § 274 CSP rozhodnúť aj vtedy, ak sa už žalovaný vyjadril k žalobe, teda v priebehu konania nebol pasívny a skutkové tvrdenia žalobcu poprel. Žiadne ustanovenie upravujúce problematiku vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného neodkazuje na § 183 ods. 4 CSP, a teda súd nemá povinnosť informovať stranu o neakceptovaní jej ospravedlnenia. Napokon aj samotný súhlas s prejednaním veci v neprítomnosti žalovaného je pri naplnení zákonných podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie irelevantný, nakoľko v zmysle § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa všetky predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti alebo otvorí pojednávanie, pritom súhlas neprítomnej strany sa nevyžaduje. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania.

4. Replika a duplika sporovými stranami nebola podaná.

5. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou sporu proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok (§ 355 ods. 1, § 356 písm. b/, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b), § 391 ods. 1 CSP.

6. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP na základe toho, že boli kumulatívne splnené podmienky na vydanie takéhoto rozsudku. Žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci naň bol riadne a včas predvolaný, bol poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného, napriek tomu svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami a žalobca na pojednávaní navrhol, aby súd vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie.

7. Z obsahu spisu je evidentné, že bola dodržaná podmienka upravená v § 274 písm. a) CSP, t.j. že v rámci predvolania na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Zároveň je nepochybné, že bol predvolaný riadne a včas, predvolanie bolo doručené 24.4.2019 a pojednávanie bolo dňa 28.5.2019, teda medzi tým bolo časové rozmedzie viac než jeden mesiac. V tejto súvislosti je nutné podotknúť, že žalovaný zaslal súdu dňa 27.5.2019 (č.l. 84) ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 28.5.2019 z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania. Zároveň uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a vyjadril súhlas s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Uvedené ospravedlnenie súd prvej inštancie oboznamoval pred začatím pojednávania, čo vyplýva zo zápisnice z pojednávania na č.l. 89.

8. Bez racionálneho základu nie je argumentácia žalobcu, v zmysle ktorej nie je akceptovateľné, aby púhym všeobecným a nepreukázaným tvrdením o pracovnej zaťažnosti (bližšie nešpecifikovanej) mohla sporová strana v zásade odblokovať zákonnú možnosť súdu vydať kontumačný rozsudok, nakoľko musí ísť o preukázané okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré objektívne znemožňujú účasť na súdnom pojednávaní. Na druhej strane odvolací súd sa však nestotožňuje s vysloveným názorom súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí o splnení druhej kumulatívnej podmienky, a to absencie včasného ospravedlnenia neúčasti na nariadenom pojednávaní. Primárne možno za včasné ospravedlnenie (pozri napríklad autorský komentár Števec, M. a kol. Civilný sporový poriadok C. H. Beck, 2016, str. 1004) považovať také ospravedlnenie, ktoré je súdu doručené najneskôr do začiatku pojednávania. Z tohto pohľadu mohol v okolnostiach súdenej veci uzavrieť, že ospravedlnenie doručené žalovaným pred začatím pojednávania, je ospravedlnením včasným.

9. Inštitút rozsudku pre zmeškanie žalovaného slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, ako i nemožnosť vykladať ustanovenia Civilného sporového poriadku formalisticky. Odvolací súd považuje za nutné podotknúť, že súd prvej inštancie prehliadol písomný odpor žalovaného proti platobného

rozkazu, ktorý obsahuje argumentáciu popierajúcu uplatnený nárok. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 4. júna 2019, v ktorom konštatoval, že „považuje za potrebné dať do pozornosti, že formalistický výklad ustanovenia § 274 CSP, a to, že súd vždy za kumulatívneho splnenia v tomto ustanovení zakotvených zákonných podmienok rozsudkom pre zmeškanie „žalobe vyhovie“, skutočne nie je žiaduci, najmä, ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, vo veci sa uskutočnilo viac pojednávaní, na ktoré sa žalovaný riadne dostavil, nebol v konaní nečinný a súd na návrh obidvoch strán vykonal rozsiahle dokazovanie. Návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a splnenie ďalších zákonných podmienok podľa § 274 CSP treba posudzovať vždy aj podľa okolností prejednávanej veci. Napriek kogentnosti ustanovenia § 274 CSP by pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch vydanie rozsudku pre zmeškanie mohlo znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, v neposlednom rade v tom, že pri takomto formalistickom postupe by bolo odopreté strane sporu možnosť podať riadny opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej)“. Zároveň bolo obdobne rozhodnuté v iných veciach Krajského súdu v Žiline, napríklad 8Co/128/2019-128, 10Co/53/2019.

10. Navyše žalovaný v ospravedlnení uviedol, že súhlasí s rozhodnutím vo svojej neprítomnosti, čo by v opačnom prípade fakticky smerovalo k povinnej účasti žalovaného na pojednávaní „za každých podmienok“, inak mu totiž hrozí kontumačná strata procesu, čo presahuje rámec požiadaviek princípu kontradiktórnosti súdneho konania a nezodpovedá relevantnej procesnej úprave v zmysle základného princípu v článku 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

11. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukazoval na možný postup súdu podľa § 183 ods. 4 CSP, je potrebné uviesť, že v danom prípade žalovaný v ospravedlnení svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní iba vysvetlil dôvod neprítomnosti na pojednávaní bez toho, aby zároveň požiadal súd o odročenie pojednávania. V nadväznosti na to nebolo ani povinnosťou súdu postupovať v zmysle tohto zákonného ustanovenia, nakoľko jeho aplikácia sa vyžaduje iba v prípadoch, ak strana sporu požiada o odročenie pojednávania a súd zistí, že ňou uvedený dôvod na takýto procesný postup nie je dôležitý. Preto tu žiadna analógia legis neprichádza do úvahy.

12. Zhrnúc opísané, neboli splnené všetky zákonom požadované kumulatívne podmienky na vydanie kontumačného rozsudku na pojednávaní podľa § 274 CSP. Na základe toho odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne rozhodne, zistené skutočnosti vyhodnotí, vec právne posúdi a svoje rozhodnutie odôvodní v zmysle kritérií uvedených v § 220 CSP. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolať musíme byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolať fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolať právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolať rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)